

Jak se stát filatelistickým znalcem?

„Vážená redakce, měla bych na Vás možná zvláštní dotaz. Přítel se již od mala věnuje filatelii a pravidelně odebírá váš měsíčník *Filatelie*. Nedávno se mi svěřil, že by pro něj byl splněný sen stát se profesionálním znalcem, jen neví, jak se k tomuto snu posunout. Mohli byste nám dát pár rad nebo tipů, jak mu pomoci tento sen splnit? Moc Vám děkuji, **Michaela Francová**.“ Stát se filatelistickým znalcem je dobrý cíl, k němuž stojí za to upřít pozornost a vynaložit úsilí. Ale jakým znalcem? Z hlediska odbornosti jsou dva základní směry – odhady cen a posuzování pravosti a jakosti. Z hlediska postavení jsou v našem oboru rovněž dvě skupiny – jsou znalci soudní a znalci svazoví. Protože by toto téma mohlo zajímat více čtenářů, podívejme se na něj podrobněji.

Samo označení *znalec* vychází z výrazu *znát*, je to tedy někdo, kdo o určité problematice hodně ví a podrobně ji zná. A to se dá říci skoro o všech filatelistech, nebo minimálně o těch specializovaných – každý z nich v rámci svého zaměření leccos ví a mohl by ostatním poradit.

Asi nejjednodušší je pokusit se stát se znalcem soudním, v oboru ekonomika, pro odvětví ceny a odhady, se zvláštní specializací ve filatelii. Tady by si dobře vedl asi každý zkušený sběratel, který umí pracovat s katalogy a sleduje situaci na trhu. Na rozdíl od laiků totiž ví, že ceny v zahraničních katalozích není možné mechanicky přepočítávat na koruny podle kurzovního lístku ČNB, ale že je třeba použít různé koeficienty podle oblíbenosti toho kterého státu a údobí, že jinak jsou prodejné známky svěží a jinak s nálepkou, jinak špičkové položky a jinak běžný materiál – a má i spoustu dalších vědomostí z hlediska oceňování. Takoví znalci pak působí například v dědickém řízení nebo v různých sporech či trestních řízeních, kde je jim svěřováno ocenění filatelistického materiálu.

Složitější je dosáhnout jmenování znalcem v oboru spoje, se zvláštní specializací filatelie - pravost a jakost. Takových znalců je mnohem méně, než pro odhady, a musejí prokázat příslušnou kvalifikaci – například doporučením od SČF, který je sám znaleckým ústavem (a má za tím účelem zřízení svou Komisi znalců). Zatímco na stanovování cen se při patřičné pečlivosti obvykle moc zkazit nedá, určování pravosti je tvrdší oříšek a případné omyly jsou mnohem bolestivější – pro zadavatele posudku i pro znalce.

V obou případech se jmenování a činnost (soudních) znalců řídí podle zákona č. 444/2011 Sb. O znalcích a tlumočnících (podrobnosti viz www.znaleckyportal.cz).

Druhá možnost je usilovat o členství v Komisi znalců SČF, který, jak jsme si řekli, je sám znaleckým ústavem. Statut této komise je zveřejněn na www.informace-scf.cz, v oddílu Komise. Z něj se dozvíte potřebné informace o smyslu a práci komise i o možnostech a podmínkách, za nichž je možné stát se jejím členem. Komise je otevřena spolupráci se všemi členy svazu, kteří mají vážný zájem o určitou problematiku, která souvisí s její činností. Ideální by bylo, kdyby takový zájem mělo co nejvíc členů SČF, a každý z nich by se ve svém oboru stal odborníkem ochotným a schopným pomáhat kolegům ve svém klubu či odborné společnosti, a třeba i dalším zájemcům o filatelii.

Ve všech uvedených případech je třeba vybrat si obor, v němž chce zájemce o znalectví působit, získat v něm co nejširší vědomosti a dovednosti, najít podobně zaměřené kolegy a zapojit se do výměny zkušeností. Dosáhnout toho být znalcem pak vůbec nemusí být nereálný cíl! FB